

Program

G. A. Brescianello: Simfonija št. 5 v F-duru, op. 1
(1690–1758)

Allegro
Adagio
Presto

L. Leo: Koncert za violončelo št. 3 v d-molu
(1694–1744)

Andante grazioso
Con spirito
Amoroso
Allegro

A. Vivaldi: Koncert za godala v g-molu, RV 155
(1678–1741)

Adagio
Allegro
Largo
Allegro

***

J. S. Bach: Suita za violončelo solo št. 1 v G-duru, BWV 1007
(1685–1750)

Prelude
Allemande
Courante
Sarabande
Menuet I/II
Gigue

J. A. Hasse: Adagio in Fuga za godala v g-molu
(1699–1783)

G. Tartini: Koncert za violončelo v D-duru
(1692–1770)

Allegro
Largetto
Allegro assai

Napovedujemo

Četrtek, 14. december 2017, ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE in KVARTET
GODAL SLOVENSKE FILHARMONIJE
“Mariju in Srečku v poklon”

Stojan Kuret, dirigent

Koncert, ki sodi tudi v cikel Goriška zborovska srečanja, je nastal v sodelovanju z JSKD OI Nova Gorica, ZKD Nova Gorica in Kulturnim centrom Lojze Bratuž Gorica (I)

Petek, 22. december 2017, ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
BELI BOŽIČ S TREMI TENORJI

Vladimir Čadež, tenor

Tim Ribič, tenor

Janez Triler, tenor

Carlos Valderrama, tolkala

Natalija Šaver, klavir

Kulturni dom Nova Gorica
Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica
05 335 40 16

blagajna@kulturnidom-ng.si
www.kulturnidom-ng.si

Ponedeljek, 4. december 2017, ob 20.15

Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

NATALIE CLEIN
violončelo

&

ANSAMBEL
IL POMO D'ORO

Federico Guglielmo, violina in
koncertni mojster

Gianpiero Zanocco, violina

Giulio D'Alessio, viola

Cristina Vidoni, violončelo

Nicola Dalmaso, kontrabas

Federica Bianchi, čembalo

Giuseppe Antonio Brescianello, italijanski violinist in skladatelj, se je rodil v Bologni. Njegovo ime se prvič pojavi v análih iz leta 1715 na dvoru kneza Bavarskega v Münchnu, kjer so ga sprejeli v službo violinista. Naslednje leto je postal glasbeni vodja in skrbnik za komorne koncerte. Kmalu je napredoval do mesta kapelnika na Württenberškem dvoru v Stuttgartu in se povzpel do višjega kapelnika. Dvor je zaradi finančnih težav glasbeni ansambel razpustil. Skladatelja so razmere spodbodile k skladateljstvu. Takrat je napisal 12 koncertov in simfonij op. 1, kamor sodi tudi Simfonia št. 5 v F-duru. Leta 1744 je regentstvo prevzel vojvoda Eugen, ki je bil naklonjen umetnosti, in Brescianella ponovno sprejel v službo kapelnika. Njegov največji umetniški doprinos leži v violinskih skladbah, saj mu je bilo glasbilo kot izurjenemu violinistu najbolj blizu. Glasba pa sledi konvencijam časa s primesmi galantnega sloga.

Leonardo Leo je ena zadnjih pomembnih osebnosti italijanskega baroka. Pri 15-ih letih je odšel na študij v Neapelj. Ko je Alessandro Scarlatti leta 1725 umrl, je Leo prevzel njegovo mesto organista v kraljevi kapeli. Šele leta 1744 je zasedel mesto kapelnika in čez devet mesecev, pri 50-ih letih, umrl. Znan je bil kot operni skladatelj, ki je ustvaril 70 oper. Pisal je tudi instrumentalno glasbo, največ koncerte za godala z večjim poudarkom na violončelu. Izhajal je iz prakse 17. stoletja s figuriranim basom in strogim, resnobnim kontrapunktom, celo v svojih komičnih operah. Neapeljske skladateljke, ki so ohranjali vzore baročne glasbe, so po njem imenovali 'leoisti', saj si je prizadeval ohraniti staro uglajenost. Lovil je zadnje izdihljave baroka v času, ko se je večina vse bolj odpirala lahkotnosti klasicizma.

V opusu **Antonia Vivaldija** je vsaj 500 koncertov, od tega 350 za solista ali godala, 230 za violino, 40 jih je napisal za dve podobni solo glasbili. Vivaldi je po letu 1723 veliko potoval po Evropi z mlajšo kontraaltistko Anno Girò, ki je pogosto nastopala v njegovih operah, kar je pritegnilo veliko pozornosti. Koncert za godala v g-molu, RV 155, je iz tega obdobja, iz leta 1730. Tudi sicer je bila vsa njegova instrumentalna glasba blizu operni, impresivna v tematski ekonomičnosti in občutku za fugiran stavek. Kot njegov potepuški duh je dinamična z vedno spreminjajočo se teksturo. Partov običajno ni držal povezanih skupaj, ampak široko narazen, kar mu je omogočalo svobodo in prostor za raznorazne zvočne maneuvre. V melodiji in spremljevalnih glasovih je rad uporabljal ohlapne intervale. Po glasbi sodeč je, kot izjemno pretkan violinist, moral imeti urne prste.

Johann Sebastian Bach je med letoma 1717 in 1723 napisal šest solo suit za violončelo. Takrat je bil v službi na dvoru pri princu Leopoldu Anhalt-Cöthenskem, pri katerem sta bila zaposlena dva spretna violončelista. Kot je značilno za baročne suite, tudi Bachove združujejo niz plesov, kot so nemška Allemanda, poskočna Couranta, španska Sarabanda in energična Gigue. Bach je pogosto prevzel obliko teh plesov, suiti pa dodal svobodno oblikovan stavek Preludij in dodaten ples, v tem primeru salonsko obarvani Menuet. Violončelo je bilo takrat razmeroma novo glasbilo in te Bachove suite so bile zagotovo nekaj najlepšega v tistem času, kar je kdo napisal za to tenorsko godalo. Izjemna estetika, ki jo je položil v te suite, še do danes ni bila presežena.

V Nemčiji rojeni **Johann Adolf Hasse** je bil eden najpopularnejših opernih skladateljev v Italiji in nemško govorečih državah 18. stoletja. Njegov sloves pa je po smrti hitro splahnel. Zasedal je centralno mesto v italijanskem glasbenem življenju in je veljal za kontroverzno glasbeno osebnost. Tesno je bil povezan z Metastasijem, čigar literarna dela je uporabljal za svoje preštetilne in priljubljene opere. Z njim je prišel v stik na Dunaju, ko je pisal glasbo za plemiške in kraljeve poroke habsburškega dvora. Metastasio ga je naučil racionalne kontrole nad čustvenim kot zagotovilo za dober okus. V splošnem njegova glasba kaže dramatične učinke v harmoniji, orkestraciji in vokalni liniji. Rodil se je v Hamburgu, življenjske postaje pa so ga vodile v Neapelj, Benetke, Dresden, Varšavo in Dunaj. Umrl je v Benetkah.

Leta 1692 se je vojaškemu poveljniku **Tartiniju** v Piranu rodil glasbeno nadarjeni sin Giuseppe. Starši so želeli, da bi se zavezal Bogu in se posvetil bogoslužju. Zanimanje mladega umetnika pa je bilo uprto v drugo smer. Izumitelj vražjega trilčka je pri enaindvajsetih odšel v Padovo na študij prava. S poglobljenim študijem violine pa je začel v osami v Assisiju. Po temeljitem violinskem študiju v Anconi je dobil službo kapelnika v baziliki svetega Antona v Padovi in življenje zapisal temu mestu. V njegovem opusu je 130 violinskih koncertov in 170 violinskih sonat. Njegov slog še danes vzbuja veliko radovednosti zaradi izjemne zahtevnosti. Pozornost pritegnejo trilčki in okraski, ki temeljijo na mikrotonih. Tartinijeva glasba se je v zgodovini pokazala ne kot napoved glasbene romantike, temveč kot njen začetek.

Ansambel Il Pomo d'Oro od leta 2012 združuje glasbenike z vsega sveta, ki poskrbijo za doživete izvedbe na izvornih glasbilih. Posveča se operni produkciji, vendar pozornost namenja tudi instrumentalnemu repertoarju baročne glasbe. Pod taktirko mladega dirigenta Maxima Emelyanycheva se ansambel povezuje s solisti z vsega sveta, kot so Max

Emanuel Cencic, Xavier Sabata, Franco Fagioli, Vincenzo Capezzuto, švedska pevka Ann Hallenberg, ameriška mezzosopranistka Joyce DiDonato, mlada italijanska sopranistka Francesca Aspromonte ter Karine Gauvin. Z ansamblom nastopa tudi ruska violinska virtuozinja Alina Ibragimova in violončelist Edgar Moreau. Pogosto na dirigentski podij ansambla stopijo Riccardo Minasi in Dmitri Sinkovski, oba tudi kot violinista, Stefano Montanari, Zafira Valova, Andrea de Carlo. Zasedba, specializirana za baročno opero, v svoj repertoar pogosto vključuje opere Händla, glasbo Benetk 18. stoletja in njihovih barkarol, neapeljske arije, baročne koncerte Vincija, Stradelle, Haydna, Tartinija, Locatellija. Nastopa v pomembnih koncertnih hišah po vsej Evropi in Združenih državah Amerike. Il Pomo d'Oro je vključen v humanitarni projekt El Sistema v Grčiji in nudi brezplačne glasbene delavnice za otroke z družbenega obrobja. Za mnoge zgoščenke je prejel nagrade Diapason d'Or, Choc de l'annee, mednarodno nagrado za klasično glasbo in mednarodno operno nagrado, večkrat tudi Echo Klassik. Ime Il Pomo d'Oro se nanaša na naslov opere Antonia Cestija, ki jo je napisal za poroko cesarja Leopolda 1. avstrijskega in Margerite Tereze španske leta 1666. Poročna uprizoritev naj bi bila največji spektakel tistega časa, saj se je začela z ognjemetom 73.000 raket in galopom 300 konjev, izvedli so jo na 24 odskih postavitvah s 50 pevci, trajala pa je deset ur.

Britanska violončelistka **Natalie Clein** je glasbo študirala na Kraljevem kolidžu za glasbo v Londonu. Specializacija je opravljala na Dunaju pri Heinrichu Schiffu. Po zmagah na glasbenih tekmovanjih, kot sta BBC Young Musician Eurovision in Queen Elizabeth, je zgradila bleščečo glasbeno kariero kot koncertantka, ki se pojavlja kot solistka ali z orkestri na pomembnih koncertnih prizoriščih po vsem svetu. Redno snema za založniške hiše, kot sta Hyperion in EMI. Kot solistka je koncertirala po vsem svetu s simfoničnimi orkestri, kot so Philharmonia, Hallé, Bournemouth, Birmingham, BBC National of Wales, Montreal, de Lyon, New Zealand in and Filarmónica de Buenos Aires pod taktirko prodornih dirigentov, med njimi so Sir Mark Elder, Sir Roger Norrington, Gennady Rozhdestvensky, Leonard Slatkin, Stéphane Denève in Heinrich Schiff. Je ustanoviteljica in umetniška vodja festivala za komorno glasbo v Purbecku, Dorset. Leta 2015 je postala rezidenčna umetnica na Univerzi v Oxfordu za štiri leta.

Metka Sulič